

NORGES HØYESTERETT

Den 5. februar 2013 avsa Høyesterett dom i

HR-2013-00280-A, (sak nr. 2012/1239), sivil sak, anke over dom,

Torneby Sameie v/sameierne (advokat Torbjørn Saggau Holm – til prøve)

mot

Staten v/Skattedirektoratet (Regjeringsadvokaten
v/advokat Anne Cathrine Haug-Hustad)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Endresen**: Saken gjelder gyldigheten av Skattedirektoratets vedtak av 19. mai 2009 om stadfestelse av avslag på søknad fra Torneby sameie om kompensasjon for merverdiavgift etter lov 12. desember 2003 nr. 108 (kompensasjonsloven) § 2 første ledd bokstav c.
- (2) Stevning ble inngitt til Oslo tingrett 19. mai 2010. Som saksøkere var oppført Torneby sameie v/sameierne, som så ble opplistet. Dette er forstått slik at Torneby sameie ikke er angitt som part, men som en fellesbetegnelse på partene i saken – den enkelte sameier. Det oppstår på denne bakgrunn ikke noen prosessuelle spørsmål med utgangspunkt i partsangivelsen.
- (3) Sameiet Torneby angis ved stiftelsen som et tingsrettslig sameie, og det vises til sameieloven som bakgrunnsrett. I vedtektene for dette sameiet er det imidlertid angitt at "det tingsrettslige sameiet vil bli avviklet når nybygget er oppført og seksjoneringen er gjennomført". Det tingsrettslige sameiet ble, i overensstemmelse med denne stiftelsesforutsetning, avregistrert den 17. juli 2008, samtidig som bosameiet ble stiftet og seksjoneringen tinglyst.

(4) Oslo tingrett avsa 3. november 2010 dom med slik domsslutning:

- "1. Staten v/Skattedirektoratet frifinnes.
2. Staten v/Skattedirektoratet tilkjennes sakens kostnader med 26 200 – tjusekstusentohundre – kroner."

(5) Sameierne anket tingrettens dom til Borgarting lagmannsrett, som 21. mai 2012 avsa dom med slik domsslutning:

- "1. Anken forkastes.
2. Torneby sameie dømmes til å betale 38 200 – trettiåttetusentohundre – kroner i sakskostnader for lagmannsretten til staten v/Skattedirektoratet innen to uker fra forkynnelsen av denne dommen."

(6) Sameierne har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken er oppgitt å gjelde bevisvurderingen og lovanvendelsen, men partene er i det alt vesentligste enige om sakens faktum.

(7) Lagmannsretten har sammenfattet bakgrunnen for saken slik:

"Våren 2003 gjennomførte Nes kommune en kartlegging av behovet for boliger til unge og vanskeligstilte. Basert på kartleggingen utarbeidet kommunen en boligpolitisk handlingsplan, vedtatt av kommunestyret 17. juni 2003.

På bakgrunn av kartleggingen inviterte kommunen de berørte brukergruppene til et møte i februar 2005.

Invitasjonen hadde overskriften 'Invitasjon til informasjonsmøte vedrørende boligordninger i Nes kommune'. Den inviterte brukergruppen var av kommunen definert som personer med behov for, 'samlokalisert enhet med dag/kveldbemannning', og de inviterte var foreldre og pårørende til barn og unge med psykiske og fysiske funksjonshemninger bosatt i kommunen. På møtet informerte kommunen om den boligpolitiske planen og boligsituasjonen i kommunen, og redegjorde for Husbankens tilskuddsordninger ved oppføring av omsorgsboliger.

Noen av foreldrene (heretter benevnt Foreldregruppen) opprettet etter møtet en prosjektgruppe som skulle arbeide med å skaffe/oppføre tilpassede boliger til sine barn. Prosjekteringsarbeidet ble gjort i samarbeid med Nes kommune.

På vegne av Foreldregruppen kontaktet Nes kommune ved brev av 6. april 2005 Husbanken og forespurte om forhåndstilsagn på boligtilskudd. Husbanken var ved sitt brev av 2. mai 2005 positiv til dette.

Foreldregruppen kjøpte 29. desember 2005 en tomt i Grønnbakkvegen 8 fra Nes kommune for 1 350 000 kroner. Prisen var under antatt markedspris, men på nivå med kommunens budsjetterte inntekt ved et salg i det åpne markedet. I henhold til kjøpekontrakten skulle eiendommen benyttes til 'PU-boliger', og selger har forkjøpsrett til eiendommen dersom den ikke blir benyttet til formålet.

Torneby sameie ble stiftet 14. februar 2006, med formål 'å skaffe eierne bolig ved kjøp, oppføring eller leie'. Sameiet ble registrert i Enhetsregisteret med eget organisasjonsnummer. Stifterne av Torneby sameie er de samme som utgjør Foreldregruppen, og sameierne er Foreldregruppens barn, representert ved foreldrene, jf. sameieavtale av 22. august 2006. Sameierne er dagens beboere i Torneby sameie. De er alle psykisk og/eller fysisk funksjonshemmede med ulike behov for bistand og hjelp.

....

Oppføring av sameieboligene ble igangsatt i juni 2007, og boligene var innflyttingsklare i mai 2008. Boligene har livsløpsstandard og universell utforming, og er tilrettelagt for at beboerne skal kunne motta heldøgns omsorgstjenester etter behov. Det ble bygget ni boenheter, hvorav åtte er bebodd av sameierne, og en benyttes som personalbase. Den enkelte sameier er av kommunen innvilget hjelpetiltak etter sosialtjenesteloven § 4-3 jf. § 4-2 bokstav a, med individuelt tilpasset innhold og omfang. Boenheten er døgnbemannet, og den enkelte beboer får bistand etter behov. Etter oppføringen av boligene har sameiets oppgaver vært eiendomsforvaltning ved å betale regninger, sørge for vedlikehold osv.

Nes kommune fattet 31. oktober 2007 vedtak om tildeling av kr 500 000 i boligtilskudd til hver enkelt sameier. Prosjektet var med dette helfinansiert med prosjekteringstilskudd fra Husbanken og Nes kommune, boligtilskudd og lån fra Husbanken og personrettet boligtilskudd fra Nes kommune."

- (8) Partene har ikke hatt noe å bemerke til faktumfremstillingen, og jeg bygger på denne. Den opprinnelige finansieringsplan bygget på en forventning om kompensasjon for inngående merverdiavgift ved oppføring av boligene. Som en konsekvens av at kompensasjon ikke ble gitt, ble husbankfinansieringen øket, og avdragstiden ble utvidet for å unngå økte løpende utgifter for beboerne.
- (9) De opprinnelige avtaler mellom kommunen og Torneby sameie inneholdt ikke noen uttrykkelig regulering av kommunens rolle ved videre overdragelse av boenhetene til nye brukere. For Høyesterett har de ankende parter gjort gjeldende at det helt fra starten av har vært partenes forutsetning at kommunen skulle ha tildelingsrett, slik det nå kommer til uttrykk i det oppdaterte avtaleverket. Jeg kan ikke se at dette har betydning for avgjørelsen, og det er da ikke grunn til å ta stilling til hvordan de opprinnelige avtaler må forstås på dette punkt.
- (10) Det fremgår heller ikke av de inngåtte avtaler hvordan partene har sett for seg det økonomiske oppgjør ved videre overdragelse av boenhet til ny eier. I vedtektene som har vært gjeldende fra bosameiet ble stiftet i 2008, er det under punktet om overføring av seksjon vist til sameieloven. For øvrig er det ikke bestemt noe om det økonomiske oppgjør ved overdragelsen. Det er senere inntatt en bestemmelse om dette i avtale mellom Torneby sameie og Nes kommune 30. juni 2012. Det heter her at prisen skal fastsettes ved takst, men det er ikke nærmere regulert hva taksten skal bygge på. Det er ikke, på grunnlag av det materialet som er fremlagt for Høyesterett, mulig å konkludere med hensyn til hvilke normer som skal gjelde for fastsettelsen av salgsvederlaget, men det er ikke gjort gjeldende at den enkelte sameier ikke er reell eier av den enkelte seksjon. Jeg legger dette til grunn.
- (11) Saken står da i samme stilling som for lagmannsretten.
- (12) De ankende parter, *sameierne i Torneby sameie*, har i det vesentlige gjort gjeldende:
- (13) Hvor langt kompensasjonsloven § 2 første ledd bokstav c rekker, ble langt på vei avklart ved Høyesteretts dom i Rt. 2010 side 236, Alta-saken. I denne dommen ble det fastslått at det ikke gjelder som vilkår for kompensasjon at det ytes en helhetlig ytelse fra tjenesteleverandøren, men at det er tilstrekkelig at ytelsen i samvirke med leveranser fra tredjepart utgjør en lovpålagt ytelse. Konkret følger det av dommen at det å stille bolig til

rådighet for mottaker av tjenestene omfattes av loven når dette skjer i et samvirke med leverandør av lovpålagte helse/sosialtjenester. At det å stille bolig til rådighet for den aktuelle brukergruppe oppfyller vilkåret om at tjenesten skal være lovpålagt, følger også direkte av dommen. Statens anførsel om at den enkelte ikke har rettskrav på bolig i medhold av sosialtjenesteloven § 3-4, er forfeilet allerede av den grunn at det ikke påberopes at plikten følger av denne bestemmelsen, men av sosialtjenesteloven § 4-2 bokstav a jf. § 4-2 bokstav d og kommunehelsetjenesteloven § 1-3 andre ledd.

- (14) Ved dommen i Alta-saken ble det også avgjort at det å stille til rådighet bolig tilfredsstillende kompensasjonslovens vilkår om at det må "produseres helse- og omsorgstjenester ... eller sosiale tjenester". Det er ikke noe holdepunkt for at det i denne sammenheng kan sondres etter hvilket rettssubjekt som yter tjenesten. Det avgjørende er at ytelsen faktisk inngår i det som stilles til rådighet for mottakeren.
- (15) De som kan kreve kompensasjon, er i kompensasjonsloven § 2 første ledd bokstav c avgrenset til "private eller ideelle virksomheter". Det følger knapt noen begrensning av denne uttrykksmåten av hvilke subjekter som omfattes av regelen. Det vises i denne sammenheng til Ot.prp. nr. 1 for 2003-2004 side 154, der det heter:
- "Med private eller ideelle virksomheter menes blant annet enkeltmannsforetak, selskaper, foreninger og stiftelser. Det har ikke betydning om virksomheten driver næringsvirksomhet."**
- (16) Ved tolkingen må det legges vesentlig vekt på formålet med kompensasjonsordningen slik dette kommer til uttrykk i lovens § 1. Det er helt sentralt at det lovgiver søkte å oppnå ved lovendringen, var å unngå at merverdiavgiftsreglene skulle føre til ikke-optimal ressursbruk. Reglene skulle ikke gi noe incitament til at kommunen skulle utføre tjeneste i egen regi når dette, like godt eller bedre, kunne utføres av private.
- (17) I Alta-dommen avsnitt 28 er det videre fastslått at kompensasjonsordningens siktemål også er å bidra til "en rasjonell og smidig organisering av kommunens helse- og sosialtjenester, ut fra den enkelte kommunes behov og prioriteringer". I samme avsnitt fremhever førstvoterende at det også må sees hen til de alminnelige utviklingstrekk innenfor helse- og sosialsektoren – blant annet større åpenhet for samvirke mellom private og offentlige aktører.
- (18) Det er ikke noe grunnlag for å behandle bosameiet på annen måte enn stiftelsen i Alta-dommen. Subjektkretsen er avgrenset ved tjenestekriteriet; det gjelder ikke noe krav om organisasjonsform. Det er heller ikke rettskildemessig dekning for å tolke bestemmelsen innskrenkende slik at det stilles krav om utadrettet produksjon som inngår i en omsetningskjede.
- (19) Ankemotpartene har nedlagt slik påstand:
1. Skattedirektoratet sitt vedtak av 19. mai 2009 kjennes ugyldig.
  2. Torneby Sameie tilkjennes erstatning for sine sakskostnader for tingrett, lagmannsrett og Norges Høyesterett."
- (20) Ankemotparten, *staten v /Skattedirektoratet*, har i det vesentlige gjort gjeldende:

- (21) Kompensasjonsloven § 2 første ledd bokstav c oppstiller flere kumulative vilkår for merverdiavgiftkompensasjon. Det er tilstrekkelig for at anken må forkastes at et av disse vilkårene finnes ikke å være oppfylt.
- (22) Bestemmelsen krever for det første at det subjekt som krever kompensasjon, er en privat eller ideell virksomhet. Det følger av dette at det må være tale om en virksomhet som tilbyr den aktuelle tjeneste i et marked. At ideelle organisasjoner omfattes, viser at det ikke kan oppstilles et krav om at virksomheten gir overskudd eller betaler utbytte. Når slike organisasjoner omfattes, bekrefter dette likevel at det må være tale om tjenester overfor tredjemann. Dekning av egne behov omfattes ikke av bestemmelsen.
- (23) Det andre vilkåret er at virksomheten skal *produsere* tjenester. Av denne uttrykksmåten følger et krav om en gjentakende løpende aktivitet, i motsetning til en enkeltstående anskaffelse. Dette vilkåret bygger også opp om kravet til virksomhet.
- (24) De aktuelle tjenester må dessuten være pålagt ved lov. Det ligger i dette noe utover at ytelsen inngår som et ledd i kommunens oppfyllelse av sitt ansvar etter sosialtjenesteloven og kommunehelsetjenesteloven. Det er et vilkår at mottaker av ytelsen har rettskrav på at kommunen må oppfylle sine forpliktelser nettopp ved den aktuelle tjeneste.
- (25) Staten har for Høyesterett gjort gjeldende at ikke noen av vilkårene for merverdiavgiftkompensasjon er oppfylt, og har i denne sammenheng fremhevet at de faktiske omstendigheter i saken er så vidt forskjellige fra omstendighetene i Alta-dommen, at denne ikke løser de parallelle spørsmål i vår sak.
- (26) Staten v/Skattedirektoratet har nedlagt slik påstand:
- "Anken forkastes.**
- Staten v/Skattedirektoratet tilkjennes sakskostnader."**
- (27) *Jeg er kommet til at anken ikke fører frem.*
- (28) Vilkårene for kompensasjon følger av lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. § 3 jf. § 2 første ledd bokstav c.
- (29) De rettslige spørsmål i saken er langt på vei sammenfallende med de spørsmål som ble avklart ved avgjørelsen i Rt. 2010 side 236 – Alta-saken. I den saken ble en stiftelse opprettet av kommunen for å rasjonalisere driften av kommunens boligmasse, innrømmet kompensasjon for merverdiavgift i tilknytning til ombygging av eldre boligmasse. De ombygde boenhetene, som var innrettet på heldøgns omsorg, ble utleid fra stiftelsen til den enkelte beboer. Førstvoterende i den saken gjør i avsnittene 22–27 rede for generelle trekk ved kompensasjonsordningen, og jeg finner det tilstrekkelig å vise til gjennomgåelsen der. Jeg viser likevel særskilt til at bakgrunnen for bestemmelsen i bokstav c er det generelle fritak for merverdiavgift som er innført for kommunene, og et ønske om å forhindre at denne ordningen skal føre til konkurransevridning i favør av kommunal egenproduksjon av tjenester.
- (30) Det følger av § 2 første ledd bokstav c at det ytes kompensasjon for inngående merverdiavgift til:

"private eller ideelle virksomheter som produserer helse- og omsorgstjenester, undervisningstjenester eller sosiale tjenester som kommunen eller fylkeskommunen er pålagt å utføre ved lov".

(31) Allerede beskrivelsen av de subjekter som omfattes av ordningen – "private eller ideelle virksomheter" – peker i retning av at kompensasjonsordningen er begrenset til rettssubjekter som i tradisjonell forstand driver en virksomhet.

(32) At bestemmelsen også oppstiller et krav til produksjon av tjenester, styrker denne forståelsen av hvem som omfattes av ordningen.

(33) Utformingen av formålsbestemmelsen inntatt i lovens § 1 trekker etter mitt syn i samme retning:

"Formålet med denne loven er å motvirke konkurransevridninger som følge av merverdiavgiftssystemet gjennom at det ytes kompensasjon for merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner og visse private og ideelle virksomheter."

(34) Det er konkurransevridning mellom virksomheter, ulike konkurrerende tilbydere – herunder kommunale – som søkes forhindret.

(35) En gjennomgåelse av lovhistorien bekrefter denne forståelse av bestemmelsen.

(36) Da lov 17. februar 1995 om kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner mv. ved kjøp av visse tjenester fra registrerte næringsdrivende ble vedtatt, var loven begrenset til slike offentlige innkjøp. Loven hjemlet ikke et tilsvarende fradrag for private som ytet de samme tjenestene, og det ble klargjort i forskrift 19. april 1995 at dette gjaldt så absolutt at det ikke skulle ytes kompensasjon "til kommunal eller fylkeskommunal virksomhet organisert som stiftelse, aksjeselskap eller lignende".

(37) Denne avgrensningen ledet til at fire stortingsrepresentanter i 1996 fremmet et forslag om at private virksomheter som drives med kommunale eller fylkeskommunale midler, skulle inkluderes i ordningen, Dok.nr. 8:99 (1995–1996). Det fremgår av forslaget at det var hensynet til de "private ideelle organisasjoner" som begrunnet dette. I begrunnelsen for forslaget heter det for øvrig blant annet:

"Det antas at det likevel ikke har vært intensjonen at private og ideelle virksomheter, som får 100 % av sine driftsmidler finansiert over offentlige budsjetter, skulle unntas fra ordningen med merverdiavgiftskompensasjon. Disse institusjonene har nemlig heller ikke muligheter til fradrag på inngående merverdiavgift og må derfor driftsmessig betraktes på linje med offentlige institusjoner."

(38) Forslaget fikk flertall i Stortinget, og flertallets begrunnelse er en videreføring og utdyping av begrunnelsen forslagsstillerne hadde gitt. Talsmannen for flertallet, Einar Steensnæs, understreket at kompensasjonsordningen ikke kunne utformes slik at den vanskeliggjør videreføring av de ideelle organisasjoners innsats på dette området. Den andre representanten som uttalte seg til støtte for forslaget, Harald Ellefsen, så forslaget som et ledd i et overordnet mål om å sikre konkurransedyktige vilkår for "private bedrifter" i konkurranse med kommunal egenregivirksomhet, jf. Forhandlinger i Stortinget 1996 side 298–300.

- (39) Stortingsvedtaket ble fulgt opp ved lovendring 11. juni 1999. For at endringen ikke skulle føre til nye konkurransevidninger, ble den utvidede ordning relativt sterkt begrenset. Lovens § 1 fikk tilføyet den følgende regel som nytt andre ledd:

"Kompensasjon for merverdiavgift kan også ytes til private og ideelle virksomheter som er tatt med i offentlige planer som en integrert del av det kommunale eller fylkeskommunale tjenestetilbudet og som finansieres fullt ut med offentlige midler samt eventuell brukerbetaling på lik linje med tilsvarende offentlige virksomheter."

- (40) Regjeringen oppnevnte i 2002 Rattsø-utvalget til nærmere utredning av hvordan merverdiavgiftsreglene burde utformes for å hindre konkurransevidning mellom kommuner og private. Utvalget avga sin utredning 18. desember samme år, NOU 2003: 3, Merverdiavgiften og kommunene. Det gjennomgående fokus i utvalgets utredning er forholdet mellom private virksomheter og offentlig egenproduksjon. I forbindelse med drøftelsen av den da gjeldende begrensning til virksomheter fullt ut finansiert av offentlige midler, heter det på side 19–20 i utredningen:

"En noe videre avgrensning av subjektkretsen vil i større grad medføre at private produsenter av sentrale velferdstjenester omfattes av en generell kompensasjonsordning. Omfanget av nye konkurransevidninger vil derfor være begrenset.

Utvalget ser også at det kan reises spørsmål ved om kompensasjonsordningen blir for omfattende med en slik avgrensning. Utvalget ser det likevel som viktigere at ordningen motvirker konkurransevidninger når private og kommunale produsenter av ikke-avgiftspliktige tjenester omsettes til andre enn kommunen. Utvalget anbefaler derfor at en generell kompensasjonsordning i tillegg til å omfatte kommunal virksomhet, også omfatter private og ideelle virksomheter som produserer lovpålagte oppgaver med utgangspunkt i dagens avgrensning av subjektkretsen, men slik at den også omfatter private og ideelle virksomheter som ikke eller i liten grad mottar offentlig støtte. En slik videre avgrensning synes i større grad å omfatte private produsenter av sentrale velferdstjenester og vil dermed begrense omfanget av nye konkurransevidninger."

- (41) På side 110 i utredningen beskrives også konkret den konkurransevidning som det tas sikte på å motvirke med det forslag som fremmes:

"En generell kompensasjonsordning kan også gi nye konkurransevidninger når ikke-avgiftspliktige tjenester omsettes til andre enn kommunen. Kommunal tjenesteproduksjon vil bli kompensert for inngående merverdiavgift gjennom en generell kompensasjonsordning. En privat produsent av tilsvarende ikke-avgiftspliktige tjenester blir derimot belastet med inngående merverdiavgift. Som nevnt ovenfor, vil dette isolert sett gi høyere kostnader enn ved kommunal produksjon. Dermed vil en generell kompensasjonsordning også kunne medføre at private produsenter må ta en høyere pris i markedet enn en kommunal produsent av tilsvarende tjeneste."

- (42) Rattsø-utvalgets utredning ble fulgt opp ved lov 12. desember 2003, lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner m.v. Det følger klart av Ot.prp. nr. 1 for 2003–2004 at siktemålet med loven, slik dette er kommet til uttrykk i Rattsø-utvalgets utredning, fastholdes. Under punkt 20.8.2.2 i proposisjonen skriver departementet:

"En generell kompensasjonsordning vil medføre nye konkurransevidninger mellom kommunale og private virksomheter når private virksomheter yter tjenester innen områder som ikke er omfattet av merverdiavgiftsplikten. Dette kan eksempelvis gjelde tjenesteproduksjon innenfor helse og undervisning. En konkurransevidning kan

oppstå når kommunen skal velge om velferdstjenester som er unntatt fra merverdiavgiftsplikt skal produseres av kommunale eller private virksomheter. Kommunene vil få kompensert merverdiavgiften på sine innkjøp i motsetning til de private tilbydere som ikke vil få fradrag eller kompensasjon for merverdiavgift på sine innkjøp. Kommunene vil dermed kunne se seg tjent med å produsere slike tjenester selv fremfor å kjøpe dem fra andre. En generell kompensasjonsordning kan også gi nye konkurransevriddinger når ikke-avgiftspliktige tjenester omsettes til andre enn kommunen. Kommunal tjenesteproduksjon vil bli kompensert for inngående merverdiavgift gjennom en generell kompensasjonsordning. En privat produsent av tilsvarende tjenester blir derimot belastet med inngående merverdiavgift. Private produsenter kan dermed komme til å måtte ta en høyere pris i markedet enn en kommunal produsent av tilsvarende tjenester."

- (43) Det er da samlet sett ikke tvilsomt at lovforarbeider og lovhistorien bekrefter at loven er gitt for å sikre likeverdige konkurranseforhold mellom private virksomheter som konkurrerer med kommunal egenproduksjon. Det er ikke i forslag, utredninger eller i de ordinære lovforarbeider noen indikasjon på at det har vært vurdert å strekke kompensasjonsordningen så langt at den skulle kunne aktualiseres ved egenanskaffelser. Den konkurransevridding som tilsiktes korrigeret, er mellom aktører på tilbydersiden.
- (44) De ankende parter har anført at det politiske ønsket om å fjerne ethvert incitament som kan vanskeliggjøre etablering av et privat alternativ, slik dette er uttrykt i lovens formål, må føre til at også egenanskaffelse må omfattes når denne skjer i et samvirke mellom flere brukere. Selv om det, slik jeg tidligere har påpekt, også i utformingen av formålsbestemmelsen er innebygget en forutsetning om at siktemålet er å hindre konkurransevridding mellom ulike tilbydere, kan det hevdes at det overordnede formål også skulle tilsi at erverv av egen bolig like gjerne burde kunne skje i egenregi, som i regi av kommunen. Kompensasjonsloven har imidlertid fått en bestemmelse som gir kompensasjon for merverdiavgift for private og ideelle "virksomheter" som "produserer" tjenester, og anskaffelse av egen bolig kan ikke anses som slik virksomhet – som nevnt gir heller ikke forhistorie og forarbeider holdepunkt for en slik utvidende forståelse av ordlyden. Det at det formål som begrunner regelen også kunne ha begrunnet en mer omfattende regel, kan da ikke i seg selv føre til en annen regel enn den som er gitt.
- (45) De ankende parter har videre sterkt fremhevet at sterke rimelighetshensyn tilsier at § 2 første ledd bokstav c gis en så vidt vid fortolkning at også den aktivitet Torneby sameie har utvist med sikte på å skaffe bolig til sameierne, anses som virksomhet i lovens forstand. Jeg nevner innledningsvis at en rimelighetsvurdering ikke kan skje isolert for spørsmålet om kompensasjon for merverdiavgift, men må vurderes samlet for de bovilkår beboerne faktisk har på grunnlag av støtteordninger og lånevilkår ellers. Jeg tilføyer at det er vanskelig å se at den konkrete rimelighet kan tillegges vekt ved tolkingen av den aktuelle bestemmelse. Kompensasjonsordningen tar ikke sikte på å tilføre noen gruppe et tilskudd i form av fradrag for inngående merverdiavgift. Ordningen er ikke engang en støtteordning til de kompensasjonsberettigede. Siktemålet er av offentligrettslig karakter; konkurransevridding søkes eliminert med økt effektivitet som siktemål. Som en konsekvens av dette siktemålet med ordningen ble denne prinsipielt sett finansiert ved lavere rammetilskudd til kommunene.
- (46) Anken har ikke ført frem, og ankemotparten skulle etter hovedregelen i tvisteloven § 20-2 vært tilkjent sakskostnader for Høyesterett. Saken gjelder imidlertid avklaring av et prinsipielt spørsmål av stor praktisk betydning, og jeg er kommet til at også partskonstellasjonen i saken tilsier at sakskostnader ikke tilkjennes, jf. tvisteloven § 20-2

tredje ledd bokstav c. Etter mitt syn bør det heller ikke tilkjennes sakskostnader for de tidligere instanser.

(47) Jeg stemmer for denne

D O M :

1. Anken forkastes.
2. Sakskostnader tilkjennes ikke for noen instans.

(48) Dommer **Bull:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.

(49) Dommer **Bårdsen:** Likeså.

(50) Dommer **Øie:** Likeså.

(51) Dommer **Matningsdal:** Likeså.

(52) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

1. Anken forkastes.
2. Sakskostnader tilkjennes ikke for noen instans.

Riktig utskrift bekreftes: